Eliezer and the mission

1 Bereishis 24 5

וַיֹּאמֶר אֵלָיו הָעֶבֶד אוּלַי לֹא־תֹאבֶה הָאִשָּׁה לָלֶכֶת אַחֲרַי אֶל־הָאָרֶץ הַזֹּאת הֲהָשֵׁב אָשִׁיב אֶת־בִּנְךָ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יָצָאתָ מִשָּׁם׃

The servant said to him: Perhaps the woman will not be willing to follow me to this land. Shall I bring your son back to the land from which you came?

2 Bereishis 24 39

וָאֹמַר אֶל־אֲדֹנִי אֻלַי לֹא־תֵלֵךְ הָאִשָּׁה אַחֲרָי׃

I said to my master: Perhaps the woman will not follow me.

3 Rashi on Bereishis 24 39

אלי לא תלך האשה. אלי כְּתִיב, בַּת הָיְתָה לוֹ לְאֱלִיעֶזֶר, וְהָיָה מְחַזֵּר לְמָצֹא עִלָּה שֶׁיֹּאמַר לוֹ אַבְרָהָם לִפְנוֹת אֵלָיו לְהַשִּׂיאוֹ בִּתּוֹ, אָמַר לוֹ אַבְרָהָם בְּנִי בָּרוּךְ וְאַתָּה אָרוּר וְאֵין אָרוּר מִדַּבֵּק בְּבָרוּךְ׃

“Perhaps the woman will not follow me.” It is written eilai, “to me.” Eliezer had a daughter and was looking for a pretext for Avraham to tell him to turn to him and marry his daughter to Yitzchak. Avraham said to him: My son is blessed, and you are cursed; the cursed cannot attach itself to the blessed.

4 Bereishis 24 12

וַיֹּאמַר ׀ יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנִי אַבְרָהָם הַקְרֵה־נָא לְפָנַי הַיּוֹם וַעֲשֵׂה־חֶסֶד עִם אֲדֹנִי אַבְרָהָם׃

He said: Hashem, God of my master Avraham, please arrange it before me today, and show kindness to my master Avraham.

5 Bereishis 24 17

וַיָּרָץ הָעֶבֶד לִקְרָאתָהּ וַיֹּאמֶר הַגְמִיאִינִי נָא מְעַט־מַיִם מִכַּדֵּךְ׃

The servant ran toward her and said: Please let me sip a little water from your pitcher.

6 Bereishis 24 22

וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כִּלּוּ הַגְּמַלִּים לִשְׁתּוֹת וַיִּקַּח הָאִישׁ נֶזֶם זָהָב בֶּקַע מִשְׁקָלוֹ וּשְׁנֵי צְמִידִים עַל־יָדֶיהָ עֲשָׂרָה זָהָב מִשְׁקָלָם׃

When the camels had finished drinking, the man took a gold nose ring weighing a beka, and two bracelets for her arms, weighing ten gold shekels.

7 Bereishis 24 33

(ויושם) [וַיּוּשֶׂם] לְפָנָיו לֶאֱכֹל וַיֹּאמֶר ׀ לֹא אֹכַל עַד אִם־דִּבַּרְתִּי דְּבָרָי וַיֹּאמֶר דַּבֵּר׃

Food was placed before him to eat, but he said: I will not eat until I have spoken my words. He said: Speak.

8 Bereishis 24 56

וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם ׀ אַל־תְּאַחֲרוּ אֹתִי וַיהוָה הִצְלִיחַ דַּרְכִּי שַׁלְּחוּנִי וְאֵלְכָה לַאדֹנִי׃

He said to them: Do not delay me, now that Hashem has made my journey successful. Send me away, and I will go to my master.

9 Bereishis 24 31

וַיֹּאמֶר בּוֹא בְּרוּךְ יְהוָה לָמָּה תַעֲמֹד בַּחוּץ וְאָנֹכִי פִּנִּיתִי הַבַּיִת וּמָקוֹם לַגְּמַלִּים׃

He said: Come, blessed of Hashem! Why are you standing outside? I have cleared the house and a place for the camels.

10 Bereishis Rabbah 60 7

(בראשית כד, לא): וַיֹּאמֶר בּוֹא בְּרוּךְ ה', שֶׁהָיָה סָבוּר בּוֹ שֶׁהוּא אַבְרָהָם, שֶׁהָיָה קְלַסְתֵּר פָּנָיו דּוֹמֶה לוֹ. אָמַר רַבִּי יוֹסֵי בֶּן רַבִּי דוֹסָא כְּנַעַן הוּא אֱלִיעֶזֶר, וְעַל יְדֵי שֶׁשֵּׁרַת אוֹתוֹ צַדִּיק בֶּאֱמוּנָה יָצָא מִכְּלַל אָרוּר לִכְלַל בָּרוּךְ.

“He said: Come, blessed of Hashem.” He thought he was Avraham, because his facial appearance resembled his. Rabbi Yosei ben Rabbi Dosa said: Canaan is Eliezer, and because he served that righteous man faithfully, he left the category of the cursed and entered the category of the blessed.

Cham Noach and Canaan

11 Sanhedrin 70a

רַב וּשְׁמוּאֵל: חַד אָמַר סֵרְסוֹ, וְחַד אָמַר רְבָעוֹ.

Rav and Shmuel disagree: One said that he castrated him, and the other said that he sexually assaulted him.

12 Bereishis 9 25

וַיֹּאמֶר אָרוּר כְּנָעַן עֶבֶד עֲבָדִים יִהְיֶה לְאֶחָיו׃

He said: Cursed is Canaan; a slave of slaves shall he be to his brothers.

13 Rashi on Bereishis 9 25

ארור כנען. אַתָּה גָּרַמְתָּ לִי שֶׁלֹּא אוֹלִיד בֵּן רְבִיעִי אַחֵר לְשַׁמְּשֵׁנִי, אָרוּר בִּנְךָ רְבִיעִי לִהְיוֹת מְשַׁמֵּשׁ אֶת זַרְעָם שֶׁל אֵלּוּ הַגְּדוֹלִים, שֶׁהוּטַל עֲלֵיהֶם טֹרַח עֲבוֹדָתִי מֵעַתָּה.

“Cursed is Canaan.” You caused me not to father another, fourth son to serve me. Cursed is your fourth son, to serve the descendants of these older sons, upon whom the burden of serving me now falls.

14 Bereishis 9 26

וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי שֵׁם וִיהִי כְנַעַן עֶבֶד לָמוֹ׃

He said: Blessed is Hashem, the God of Shem; and may Canaan be their servant.

15 Rashi on Bereishis 9 26

ברוך ה' אלהי שם. שֶׁעָתִיד לִשְׁמֹר הַבְטָחָתוֹ לְזַרְעוֹ, לָתֵת לָהֶם אֶת אֶרֶץ כְּנַעַן׃

“Blessed is Hashem, the God of Shem.” He will ultimately keep His promise to Shem’s descendants, giving them the land of Canaan.

16 Bechor Shor on Bereishis 9 25

ויאמר ארור כנען. שיהיה נכנע לכולן

“He said: Cursed is Canaan.” He is to be subdued before everyone.

17 Haamek Davar on Bereishis 9 25

עבד עבדים. באמת גם מזרע שם ויפת נמכרו כמה לעבדים. או נשבו במלחמה וכדומה. וכן להיפך לא כל בני כנען המה עבדים. והרי כמה אומות גדולות יצאו ממנו. אלא הקללה היה אשר מי שיגיע לזה להיות עבד יהא מסוגל לזה. כאשר הוא מזרע עבדים מלידה ומבטן ומהריון. משא״כ משם ויפת. אין זרעו מסוגל לזה וגם בהיותו עבד רוחו הפנימית שואף להיות חפשי וממילא אין נוח להשתמש בו וע״י השתדלות נעשה חפשי וע״כ נקרא כל עבד עובד כוכבים. עבד כנעני באשר הוא המובחר שבעבדים. אע״ג שאינו מזרע כנען׃

“A slave of slaves.” In truth, some descendants of Shem and Yefes were also sold as slaves, captured in war, or the like. Conversely, not all descendants of Canaan are slaves; several great nations descended from him. Rather, the curse was that whoever came to be a slave would be suited to that condition, being descended from slaves from birth, from the womb, and from conception. This is unlike Shem and Yefes, whose descendants are not suited to it. Even when such a person is a slave, his inner spirit longs to be free; consequently, he is not easy to employ, and through effort he becomes free. Thus every non-Jewish slave is called an eved kena’ani, since Canaan is the most suited of slaves, even when that slave is not descended from Canaan.

18 Bereishis 9 22

וַיַּרְא חָם אֲבִי כְנַעַן אֶת עֶרְוַת אָבִיו וַיַּגֶּד לִשְׁנֵי־אֶחָיו בַּחוּץ׃

Cham, the father of Canaan, saw his father’s nakedness and told his two brothers outside.

19 Rashi on Bereishis 9 22

וירא חם אבי כנען. יֵשׁ מֵרַבּוֹתֵינוּ אוֹמְרִים כְּנַעַן רָאָה וְהִגִּיד לְאָבִיו, לְכָךְ הֻזְכַּר עַל הַדָּבָר וְנִתְקַלֵּל (ב"ר)׃

“Cham, the father of Canaan, saw.” Some of our Sages say that Canaan saw and told his father. Therefore he is mentioned in this episode and was cursed.

Bracha and connection to Hashem

20 Devarim 8 10

וְאָכַלְתָּ֖ וְשָׂבָ֑עְתָּ וּבֵרַכְתָּ֙ אֶת־יְהוָ֣ה אֱלֹהֶ֔יךָ עַל־הָאָ֥רֶץ הַטֹּבָ֖ה אֲשֶׁ֥ר נָתַן־לָֽךְ׃

You shall eat and be satisfied, and bless Hashem your God for the good land that He has given you.

21 Rabbeinu Bachya on Devarim 8 10

אבל לשון וברכת ענין תוספת ורבוי, והוא מלשון ברכה הנובעת מן המקור,

Rather, the expression “you shall bless” denotes increase and abundance, and is related to a pool flowing from its source.

22 Berachos 35a

תָּנוּ רַבָּנַן: אָסוּר לוֹ לָאָדָם שֶׁיֵּהָנֶה מִן הָעוֹלָם הַזֶּה בְּלֹא בְּרָכָה. וְכָל הַנֶּהֱנֶה מִן הָעוֹלָם הַזֶּה בְּלֹא בְּרָכָה מָעַל. מַאי תַּקָּנְתֵּיהּ? — יֵלֵךְ אֵצֶל חָכָם.
יֵלֵךְ אֵצֶל חָכָם?! מַאי עֲבִיד לֵיהּ? הָא עֲבַד לֵיהּ אִיסּוּרָא! אֶלָּא אָמַר רָבָא: יֵלֵךְ אֵצֶל חָכָם מֵעִיקָּרָא וְיִלַּמְּדֶנּוּ בְּרָכוֹת כְּדֵי שֶׁלֹּא יָבֹא לִידֵי מְעִילָה.

The Sages taught: A person may not benefit from this world without a blessing. Anyone who benefits from this world without a blessing has committed misuse of sacred property. What is his remedy? He should go to a sage.
Go to a sage? What can the sage do for him? He has already committed the prohibition! Rather, Rava said: He should go to a sage at the outset, who will teach him blessings so that he will not come to misuse sacred property.

23 Vayikra 22 10 and 11

וְכָל־זָ֖ר לֹא־יֹאכַ֣ל קֹ֑דֶשׁ תּוֹשָׁ֤ב כֹּהֵן֙ וְשָׂכִ֣יר לֹא־יֹאכַ֔ל קֹֽדֶשׁ׃
וְכֹהֵ֗ן כִּֽי־יִקְנֶ֤ה נֶ֙פֶשׁ֙ קִנְיַ֣ן כַּסְפּ֔וֹ ה֥וּא יֹאכַ֖ל בּ֑וֹ וְיִלִּ֥יד בֵּיתוֹ֙ הֵ֣ם יֹאכְל֔וּ בְּלַחְמ֖וֹ׃

No outsider may eat sacred food. A resident of a Kohen’s household or a hired worker may not eat sacred food. But if a Kohen acquires a person as his monetary acquisition, that person may eat of it; those born in his household may eat of his food.

Cleaving to Hashem through talmidei chachamim

24 Kesubos 111b

״וְאַתֶּם הַדְּבֵקִים בַּה׳ אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כּוּלְּכֶם הַיּוֹם״, וְכִי אֶפְשָׁר לְדַבּוֹקֵי בַּשְׁכִינָה? וְהָכְתִיב: ״כִּי ה׳ אֱלֹהֶיךָ אֵשׁ אוֹכְלָה״?
אֶלָּא: כָּל הַמַּשִּׂיא בִּתּוֹ לְתַלְמִיד חָכָם, וְהָעוֹשֶׂה פְּרַקְמַטְיָא לְתַלְמִידֵי חֲכָמִים, וְהַמְהַנֶּה תַּלְמִידֵי חֲכָמִים מִנְּכָסָיו — מַעֲלֶה עָלָיו הַכָּתוּב כְּאִילּוּ מְדַבֵּק בַּשְׁכִינָה.

“But you who cleave to Hashem your God are all alive today.” Is it possible to cleave to the Divine Presence? Is it not written: “For Hashem your God is a consuming fire”? Rather, anyone who marries his daughter to a Torah scholar, conducts business on behalf of Torah scholars, or benefits Torah scholars from his possessions—the verse regards him as though he cleaves to the Divine Presence.